

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Žižkové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi tímto úřadem a **Okresním soudem Praha - západ** a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu Praha - západ pod sp. zn. 104 EC 388/2011, o zaplacení částky 4887 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **Telefónica Czech Republic, a.s.**, se sídlem v Praze 4, Za Brumlovkou 266/2, IČO 60193336, a žalovaného **P. M.**,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci žaloby o 4887 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu Praha - západ pod sp. zn. 104 EC 388/2011, **je** soud.
- II. Usnesení Okresního soudu Praha - západ ze dne 10. 9. 2012, čj. 104 EC 388/2011 - 17, **se zrušuje**.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 26. 4. 2013 se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále také jen „zákon č. 131/2002 Sb.“), mezi ním a Okresním soudem Praha - západ (dále též „okresní soud“) ve věci žaloby vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 104 EC 388/2011.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalobkyně podala dne 23. 11. 2011 u Okresního soudu Praha - západ žalobu, již se domáhala, aby soud uložil žalovanému povinnost zaplatit jí částku 4887 Kč s příslušenstvím. Uvedla, že žalovaný byl na základě žádosti o poskytování služeb elektronických komunikací ze dne 14. 3. 2010 v době od 12. 2. 2010 do 11. 5. 2010 účastníkem telefonní stanice č. X. Podle článku 15 Všeobecných podmínek žalobkyně bylo žalovanému umožněno, aby prostřednictvím sítě žalobkyně využíval služeb jiných subjektů či prováděl platební transakce. Žalobkyně vystavila žalovanému fakturu za zúčtovací období 12. 2. 2010 - 11. 3. 2010 na částku 1549,84 Kč, z čehož platby za platební transakce činily 225 Kč, fakturu za zúčtovací období 12. 3. 2010 - 11. 4. 2010 na částku 8969,14 Kč, z čehož platby za platební transakce činily 2175 Kč a fakturu za zúčtovací období 12. 4. 2010 - 12. 5. 2010 na částku 6047,20 Kč, z čehož platby za platební transakce činily 2487 Kč. Žalovaný tyto služby (platební transakce) v celkové výši 4887 Kč neuhradil ani poté, co žalobkyně jejich zaplacení upomínala dopisem ze dne 14. 8. 2010.

Okresní soud Praha - západ usnesením ze dne 10. 9. 2012, čj. 104 EC 388/2011-17, řízení zastavil (výrok I.) a věc postoupil Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.), rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.) a že soudní poplatek ve výši 800 Kč nebude žalobkyni vrácen (výrok IV.). Usnesení neobsahuje odůvodnění; ve výroku je pouze uvedeno, že soud vycházel z ustanovení § 129 odst. 1 zák. č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích (s odkazem na usnesení zvláštního senátu sp. zn. Konf 79/2010 ze dne 11. 11. 2010). Usnesení nabylo právní moci dne 28. 12. 2012.

Český telekomunikační úřad (dále také jen „navrhovatel“) poté podal návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí negativního kompetenčního sporu, neboť odmítá svou kompetenci k rozhodnutí tohoto sporu. V návrhu nejprve rekapituloval ustanovení zákona o elektronických komunikacích, která definují podmínky pro založení jeho pravomoci rozhodnout spor (zejména § 108 odst. 1 písm. g), § 129 odst. 1, § 64 odst. 1) a zdůraznil, že podle § 2 písm. n) se službou elektronických komunikací rozumí *„služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovanými službami elektronických komunikací a přenosových služeb“*. Uvedl, že žalobkyně požaduje uhradit částku ve výši 4887 Kč s příslušenstvím za tzv. služby třetích stran nebo též služby obsahu, a to za tzv. „platební transakce“ (Premium SMS/MMS, Audiotex, horoskopy, hlasování v TV a rozhlasových soutěžích apod.), které nejsou službami elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích. V případě tzv. služeb třetích stran se totiž jedná o objednávku vůči třetí straně na poskytnutí služby nabízející obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací poskytovatele služeb elektronických komunikací; žalobkyně není poskytovatelem této služby. Dospěl k závěru, že služby obsahu nepředstavují služby elektronických komunikací, a proto není příslušným orgánem k rozhodnutí ve věci, neboť „kompetentním“ orgánem je soud.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. 1. 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb.

Stranami takového sporu jsou podle § 1 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.

- a) soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy,
- b) soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

Kladným (pozitivním) kompetenčním sporem je dle § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí; záporným (negativním) sporem je podle téhož ustanovení spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Okresní soud Praha - západ v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc rozhodnout věc a navrhovatel popírá svou pravomoc rozhodnout po postoupení věci; zvláštní senát konstatuje, že se ve věci jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zákonem o některých kompetenčních sporech.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS).

Navrhovatel (též „Úřad“) je zřízen dle § 3 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále také jen „zákon o elektronických komunikacích“) jako ústřední správní úřad pro výkon státní správy ve věcech stanovených tímto zákonem, včetně regulace trhu a stanovování podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb.

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; pravidla pro rozhodování účastnických sporů obsahuje zákon v § 129 odst. 1: *„Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.“* S účinností od 1. 7. 2010 byla novelou zákona č. 153/2010 Sb. vložena do § 129 odst. 1 druhá věta: *“Úřad rovněž rozhoduje spory v případech, kdy na straně osoby vykonávající komunikační činnost (§ 7) nebo účastníka, popřípadě uživatele, došlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku.“*

Podle ustáleného výkladu zvláštního senátu (srov. např. usnesení ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009 - 12) je třeba současného naplnění dvou podmínek k tomu, aby byla dle výše citovaných pravidel první věty § 129 odst. 1 založena pravomoc navrhovatele rozhodnout účastnický spor.

První podmínkou je osobní předpoklad spočívající jednak na straně osoby, která musí vykonávat komunikační činnost, již se podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích rozumí *„a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů dle § 73 citovaného zákona“*; službou elektronických komunikací se rozumí dle ustanovení § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích *“služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací“*. Osoba účastníka musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích *(„účastníkem se rozumí každý, kdo uzavřel s podnikatelem poskytujícím veřejně dostupné služby elektronických komunikací smlouvu*

na poskytování těchto služeb“), popřípadě osoba uživatele musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. b) zákona o elektronických komunikacích („uživatel se rozumí každý, kdo využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací“); veřejně dostupnou službou elektronických komunikací se dle § 2 písm. o) cit. zákona rozumí „služba elektronických komunikací, z jejíhož využívání není nikdo předem vyloučen“.

Druhou nezbytnou podmínkou je věcný předpoklad, jenž vychází z ustanovení „pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě“, přičemž zaplacení ceny je podle § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích jednou ze základních povinností účastníka popř. uživatele veřejně dostupné služby elektronických komunikací.

Podle druhé věty § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích je pravomoc navrhovatele rozhodnout spor založena rovněž v případech, ve kterých sice budou účastníky osoby odlišné od osob uvedených ve větě první téhož ustanovení, k jejich účastenství však dojde na základě změny závazku v osobě věřitele či dlužníka; to vše za předpokladu, že spor mezi původními účastníky sporu byl oprávněn rozhodnout navrhovatel.

Zvláštní senát zkoumal naplnění podmínek rozhodovací pravomoci navrhovatele ve smyslu věty první i druhé § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Z výpisů vycházejících z databáze navrhovatele a z obchodního rejstříku je zřejmé, že žalobkyně je osobou vykonávající komunikační činnost; osoba žalovaného naplňuje charakteristiku účastníka podle § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích.

Pravomoc navrhovatele rozhodnout spor v této věci by byla dána, šlo – li by o spor o zaplacení ceny za služby elektronických komunikací; jak vyplývá z definice § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, nelze však službou elektronických komunikací rozumět každou službu, která bude přístupná účastníkovi osobou vykonávající komunikační činnost prostřednictvím její sítě a služeb elektronických komunikací; výjimkou patrnou z formulace citovaného ustanovení jsou služby, jejichž užívání resp. přístup k jejich obsahu poskytovatel (osoba vykonávající komunikační činnost) zprostředkuje sice svou sítí a prostřednictvím služeb elektronických komunikací, nicméně obsah samotné služby závisí na poskytovateli takové služby.

Zvláštní senát při úvahách o povaze dotčených služeb vycházel ze všeobecných podmínek žalobkyně účinných od 1. 3. 2007, kterými mj. žalobkyně pro účastníky upravila postup pro přístup ke službám třetích stran (bod 15.3) a pro vyúčtování za užití služeb třetích stran (body 15.1 a 15.4). Z těchto ustanovení vyplývá, že sama žalobkyně se nepovažovala za poskytovatele těchto služeb a v souladu s tím i vyúčtování vystavila odděleně od vyúčtování služeb elektronických komunikací, jejichž byla poskytovatelem.

Z předložených faktur vyplývá, že žalobkyně účtovala žalovanému za období od 12. 2. 2010 do 11. 5. 2010 platby za tzv. „platební transakce“.

Zvláštní senát v předchozích usneseních (např. sp. zn. Konf 4/2011, Konf 7/2011) při úvahách o povaze dotčených služeb vycházel ze Všeobecných podmínek, kterými mj. žalobkyně pro účastníky upravila postup pro přístup ke službám třetích stran (bod 11.3) a pro vyúčtování za užití služeb třetích stran (body 11.1 a 11.4). Z těchto ustanovení vyplývalo, že sama žalobkyně se nepovažovala za poskytovatele těchto služeb a v souladu s tím i vyúčtování vystavila odděleně od vyúčtování služeb elektronických komunikací, jejichž byla poskytovatelem.

Aktuální všeobecné podmínky již neupravují služby, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací žalobkyně, jako služby třetích stran; upravují je v bodě 15 všeobecných podmínek jako tzv. „platební transakce“. Platebními transakcemi jsou např. Premium SMS, Dárcovské SMS, Audiotext, atd.

Povahou služeb „Premium SMS/MMS“ se zvláštní senát podrobně zabýval v usnesení ze dne 5. 10. 2011, čj. Konf 73/2011 - 11 (dostupné na stránkách www.nssoud.cz). Zvláštní senát vysvětlil, že podstatou služby Premium SMS - zkráceně PR SMS – jsou krátké textové zprávy, pomocí kterých je zákazníkům operátora umožněno zaplatit prostřednictvím mobilního telefonu cenu za zboží nebo služby. Pomocí nich lze zaplatit v rozsahu 1 až 999 Kč dle typu požadované služby. Tyto služby neposkytuje žalobkyně – operátor, ale její smluvní partneři, jejichž seznam žalobkyně zveřejňuje na svých internetových stránkách.

Povahou služby „Audiotext“ se zvláštní senát zabýval ve výše zmiňovaném usnesení ze dne 5. 10. 2011, čj. Konf 73/2011 - 11, ve kterém shledal, že žalobkyně není provozovatelem audiotextových linek, pouze umožňuje jejich provoz jednotlivým smluvním partnerům a zajišťuje výběr plateb za služby od zákazníků. Taktéž u dalších platebních transakcí je zachován stejný princip.

Z výše uvedeného vyplývá, že platební transakce neposkytla žalobkyně, ale zpřístupnila jejich užívání prostřednictvím své sítě smluvním partnerům. Žalobkyně o povaze platebních transakcí informovala žalovaného na všech předložených fakturách; popsala, kde může žalovaný získat seznam partnerů, kteří platební transakce poskytují, a jak se bránit proti případným nesrovnalostem.

Platební transakce tedy neposkytuje žalobkyně, ale další osoby, se kterými uzavřela smlouvu. Výhradní oprávnění žalobkyně požadovat po žalovaném zaplacení pohledávky namísto poskytovatele služby obsahu je předmětem právního vztahu mezi poskytovatelem služby obsahu a žalobkyní. Zvláštní senát z výše uvedených důvodů shledal, že služby využívané žalovaným nejsou ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích službami elektronických komunikací. Spor o zaplacení ceny za takové služby pak není sporem o plnění povinností uložených na základě zákona o elektronických komunikacích (k obdobnému závěru dospěl zvláštní senát v usnesení ze dne 31. 5. 2010, čj. Konf 99/2009 - 7, dostupném na www.nssoud.cz). Tento závěr je stěžejní pro úvahu zvláštního senátu o rozhodovací pravomoci navrhovatele, neboť vzhledem k charakteru služby nemohou být ve vzájemném vztahu žalobkyně, žalovaného a poskytovatele služby obsahu splněny podmínky stanovené větou první, příp. též druhou § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Lze tak uzavřít, že v posuzovaném případě poskytnuté služby nejsou službou elektronických komunikací; pravomoci soudů se tedy tato věc nevymyká, neboť podle § 7 odst. 1 o. s. ř. soudy rozhodují „*spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány*“.

Zvláštní senát z uvedených důvodů vyslovil, že k rozhodnutí o věci je dána pravomoc soudu (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., výrok I.) a současně tak potvrdil dřívější judikaturu zvláštního senátu, od níž neshledal důvodu se odchýlit.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Okresního soudu Praha - západ ze dne 10. 9. 2012, čj. 104 EC 388/2011 - 17, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté (výrok II.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Okresní soud Praha - západ pokračovat v řízení o podané žalobě.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. října 2013

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu